

RECENZJA

**dorobku artystycznego, dydaktycznego i organizacyjnego
dr Magdaleny Hanysz - Stefańskiej
w związku z postępowaniem habilitacyjnym w dziedzinie sztuki plastyczne, w dyscyplinie
artystycznej sztuki piękne, prowadzonym w Akademii Sztuk Pięknych w Gdańsku.**

Danse personalne i zawodowe

Pani dr Magdalena Hanysz - Stefańska jest absolwentką Państwowej Wyższej Szkoły Sztuk Plastycznych w Gdańsku, ukończyła studia z wynikiem wyróżniającym dnia 24 października 1994 roku na Wydziale Malarstwa i Grafiki na Kierunku Malarstwo w pracowni prof. Macieja Świeszewskiego oraz Kierunku Grafika (aneks) w pracowni prof. Czesława Tumielewicza. Pani dr Magdalena Hanysz - Stefańska uzyskała stopień doktora w dziedzinie sztuki plastyczne w dyscyplinie sztuki piękne nadany jej uchwałą Rady Wydziału Grafiki ASP w Gdańsku. Promotorem pracy doktorskiej był prof. Waldemar Marszałek.

Habilitantka była związana pracą jako pedagog i artysta:

od 01.01.2006 – asystent na Wydziale Malarstwa i Grafiki w Pracowni Linorytu Akademii Sztuk Pięknych w Gdańsku

od 01.09.2007 – asystent na Wydziale Grafiki w Pracowni Podstaw Grafiki Artystycznej oraz w Pracowni Linorytu dla Wydziału Malarstwa Akademii Sztuk Pięknych w Gdańsku

od 01.09.2009 – do dzisiaj – prowadzenie Pracowni Podstaw Grafiki Artystycznej na Studiach Niestacjonarnych, na Wydziale Grafiki ASP Gdańsk

od 01.10.2013 – adiunkt na Wydziale Grafiki w Pracowni Podstaw Grafiki Artystycznej oraz w Pracowni Linorytu dla Wydziału Malarstwa Akademii Sztuk Pięknych w Gdańsku

Praca habilitacyjna

W pierwszej części recenzji pragnę się odnieść do autoreferatu załączonego do niezwykle obszernej i starannie przygotowanej dokumentacji dzieła artystycznego, osiągnięć artystycznych, twórczych oraz dokonań pedagogicznych.

Poznając twórczość artystyczną Pani Magdaleny Hanysz - Stefańskiej, zarówno jej prace graficzne, malarskie, jak i bardzo osobiste autokomentarze, stykamy się z niezwykle spójną i indywidualną wizją plastyczną. Kluczem do rozumienia i czytania prac artystki stała się dla mnie jej refleksja podsumowująca referat.

Autorka upatruje za jeden z celów sztuki nie odzwierciedlanie rzeczywistości, a tworzenie swoich własnych indywidualnych światów, “Uwielbiam gdy widzowie wchodzi do zbudowanego przeze mnie świata i szukają w nim przestrzeni dla siebie, znanych sobie wątków, opowiadając mi trochę o sobie”.

Swoją drogę poszukiwań artystycznych, budowania własnego języka plastycznego, referuje w oryginalny właściwy sobie sposób, odnosząc jej poszczególne etapy do indywidualnych obserwacji, odniesień do najbliższego otoczenia i własnego życia.

Podkreślając skupienie na “rysie indywidualizmu” jaki charakteryzuje jej prace, który według niej jest możliwy przez rodzaj cięcia, faktury i struktury.

Z całości tekstu wyłania się klarowana postawa artystyczna budowana przez systematyczną pracę, konsekwencje i refleksja nad powstającymi dziełami. Artystka pisze **“nie podążam za modą, za nowościami, nie chcę etapować nowoczesnością czy tanią prowokacją”.**

Przez doświadczenie pracy nad grafikami wykonywanymi techniką linorytu dr Hanysz - Stefańska odkrywa znaczenie i rolę **wyobraźni**, która staje się dla niej niezbędnym elementem procesu twórczego. **To ona pozwala grafikowi na swobodne łączenie wszystkich elementów składowych języka, umożliwiając wyrażenie jego myśli, marzeń i pragnień. Pozwala mu również na działanie intuicyjne i spontaniczne, jak pisze autorka “w chwilach różnych, na spacerze, w pociągu, na koncercie...”**

Znaczące dla postawy twórczej autorki jest odnoszenie się do procesu artystycznego, u podstaw którego znajduje się rysunek. Rysunek przez swoją prostotę, bezpośredniość notacji łatwość zapisywania odczuć, emocji, jest bliski myśleniu, często stanowi pierwszy zarys projektu pracy graficznej i buduje w dalszych etapach procesu artystycznego jej koherentną strukturę. Niemalże wszystkie realizacje Pani Magdaleny Hanysz - Stefańskiej powstałe na przestrzeni dwóch ostatnich dekad zdają się narastać na wielowarstwowym, polifonicznym systemie rysunkowym. Powstające w ten sposób linoryty zostają rozbudowane o kolor, wchodząc w ten sposób w przestrzeń języka malarstwa **“To linoryt kolorowy właśnie był i do tej pory jest moim malarstwem. Pędzel to dłutko, prasa graficzna, krosna malarskie to matryca.”** Autorka kilkakrotnie swoje poszukiwania rysunkowe, graficzne i malarskie definiuje wprost jako rodzaj antidotum, proces uwalniania pozytywnej energii, wyraz optymistycznej postawy wobec świata. Myślenie to niezwykle wyraziście ujawnia się w realizowanych pracach, o rozedrganej, dynamicznej i pulsacyjnej strukturze rysunkowej, kolorystycznej oraz wyrafinowanej emanacji światła.

Niewątpliwie to zasługa otwartości warsztatu Hanysz - Stefańskiej, w prezentowanych realizacjach finezyjnie przekracza granice różnych kodów artystycznych. Przenikanie autonomicznych języków plastycznych (rysunku, grafiki, malarstwa) oraz myślenie o nich w niezwykle otwarty sposób, szczególnie w kontekście warsztatu graficznego narzucającego pewne reguły procedur twórczych, jest w moim przekonaniu niezwykle cennym elementem przedstawionej pracy habilitacyjnej.

Dla autorki grafika, linoryt jest jednym z wielu możliwych autonomicznych języków wypowiedzi artystycznej. Nie jest celem sam w sobie, tylko środkiem budowania wypowiedzi wykraczającej poza niego samego.

Autoreferat zawiera wiele dokładnych opisów doświadczeń warsztatowych, prób łączenia technik, ich wpływu na kształt i sens powstających prac.

Należy w tym momencie odnieść się do pierwszej części tekstu, w którym zostaje przywołana refleksja wybitnego M. C. Eschera, jego myśl związana z doskonaleniem i rozumieniem technik graficznych, którą kończy puentą **“...Odkryłem, że warsztat nie jest moim jedynym celem...”**

Praca artystyczna przedstawiona w związku z przewodem habilitacyjnym pani dr Magdalena Hanysz - Stefańskiej zdaje się w pełni potwierdzać przywołaną powyżej myśl. Zaprezentowane realizacje tworzą spójną wypowiedź plastyczną, bardzo dobrze korespondującą z jej refleksją teoretyczną. Zamieszczone w katalogu dzieła m.in **“Dom dusz”**, **“Jeździec bez głowy”**, **“Jabłkowity nosorożec”**, **“Kogut w różanym ogrodzie”**, **“Zielony / żółty koń”**, **“Tajlandzki słowik”** budują oryginalny zbiór prac tytułowany **“Bestiariusz linorytnika”**. Na uwagę zasługuje sam temat inspirowany niezwykle bogatą sztuką średniowiecza, która dosyć rzadko staje się elementem poszukiwań w obszarze sztuki aktualnej. Zaintrygowało mnie jaką znaczeniowość i symbolikę dla autorki niosą ze sobą odniesienia do średniowiecznych iluminacji czy te wyobrażenia (wyraźnie ujawnione w reprodukcjach prac m.in. **“Sowa”**, **“Smok”**) stanowią jedynie próbę budowania pomostu z tym co terazniejsze, z życiem codziennym autorki i jej najbliższym otoczeniem? Z całą pewnością odpowiedź na te pytanie odnajdziemy w nowych pracach, dalszych poszukiwaniach artystki, o których sama pisze, że mają charakter linearny.

Dorobek artystyczny i dydaktyczny

Grafiki Pani dr Magdaleny Hanysz - Stefańskiej były przedstawione publiczności w wielu galeriach, można było je zobaczyć na licznych przeglądach, festiwalach i biennale grafiki. Tylko od czasu przewodu kwalifikacyjnego I stopnia artystka otrzymała 6 nagród w Gdańsku, Jeleniej Górze i Mediolanie. W tym czasie prezentowała swoje prace na kilkudziesięciu wystawach w Polsce, Tajwanie, Bułgarii, Francji, Anglii, Chinach, Korei, Indiach, Japonii, Macedonii, Portugalii. Z załączonej dokumentacji dotyczącej dorobku dydaktycznego i organizacyjnego wynika, że Pani Magdalena Hanysz - Stefańska jest bardzo aktywną pracowniczką swojej uczelni. W tekście **“Skok w linoryt kolorowy”** referuje wnikliwie swoje metody i wizje pracy pedagogicznej, w której szczególnie ważny jest dla habilitantki indywidualny kontakt ze studentem opierający się na wzajemnym zaufaniu i umożliwieniu samodzielnych poszukiwań związanych z osobistymi zainteresowaniami i preferencjami warsztatowymi studenta. Również znaczące są opinie dołączone do dokumentacji, w których o pracy dydaktycznej i organizacyjnej Pani Hanysz - Stefańskiej recenzenci wyrażają się w samych superlatywach.

Konkluzja

Przedłożona obszerna dokumentacją procesu poszukiwań twórczych, doskonalenia wiedzy i warsztatu w zakresie sztuki świadczy o wszechstronnym przygotowaniu artystycznym, naukowym i pedagogicznym habilitantki. Osiągnięcia artystyczne, twórcze i dydaktyczne dr Magdaleny Hanysz - Stefańskiej stanowią nie tylko istotny wkład w samą dyscyplinę, są również istotną częścią rozwoju nauki oraz dydaktyki i upowszechniania sztuki. Dorobek habilitantki należy szczególnie wysoko ocenić w kontekście kształtowania postaw estetycznych odbiorców w kraju i zagranicą oraz w aspekcie troski o zachowanie naszej tożsamości kulturowej. Na podstawie załączonych do dokumentacji licznych recenzji, opinii i wyróżnień można wnioskować, że habilitantka jest lubianym i bardzo cenionym pracownikiem dydaktycznym wśród społeczności ASP w Gdańsku.

Niniejszym stwierdzam, że osiągnięcia artystyczne, twórcze i dydaktyczne Pani dr Magdaleny Hanysz - Stefańskiej w pełni spełniają wymagania art. 16 Ustawy z dnia 14.03.2003 roku (z późm. zmianami) o stopniach naukowych i tytule oraz o stopniach i tytułach w zakresie sztuki.
Zwracam się do Wysokiej Rady o przyznanie jej tytułu doktora habilitowanego.

dr hab. Mikołaj Poliński